

וכן כתב החזון איש (אורח חיים סימן טז, ס"ק ח) שפירוש "מה ירך בסתר" (סוכה מט ע"ב, מועד קטן טז ע"א) הוא שירך האיש הוא מוסתר. ומשמע שדוקא הירך בסתר באיש, אך לא החלק שלמטה ממנו.

ודבר זה מפורש בספר שמות פרק כח פסוק מב:

וַעֲשֵׂה לָהֶם מְכַנְסֵי כָד לְכִסּוֹת בְּשֵׂר עֲרֹה מְמַתְנִים וְעַד יָרְכִים יִהְיוּ.

תפקיד המכנסיים לכסות את כל "בשר הערוה", כלומר את האיברים הזקוקים לכיסוי ולצניעות, ופירוש המילה "ערוה" כאן הוא כמו בפסוק "גְּלִי שֹׁק... תִּגַּל עֲרֹתְךָ" וכמו בגמרא "שוק באשה ערוה".

ומהו אותו מקום הזקוק לכסוי המכנסיים?

ביאר הרמב"ם בהלכות כלי המקדש פרק ח הלכה יח:

המכנסים בין של כ"ג בין של כהן הדיוט הם ממתנים עד ירכים, שהוא למעלה מן הטיבור קרוב מן הלב, עד סוף הירך שהוא הארכובה.

יש ראייה לדברי הרמב"ם שהברכים עצמן אינם בכלל הכיסוי, ממסכת פסחים דף סה: שבח הוא לבני אהרן שילכו עד ארכובותיהם בדם... והא קמתוסי מאנייהו [מתלכלכים בגדיהם], ותניא: היו בגדיו מטושטשין ועבד - עבודתו פסולה! וכי תימא: דמדלו להו למאנייהו - והתניא: "מדו בד", מדו - כמדתו, שלא יחסר ולא יותיר! ...בהולכת עצים למערכה, דלאו עבודה היא.

כלומר, בזמן הולכת עצים, היו מגביהים את הכתונת כדי לא תתלכלך בדם. ולכאורה קשה, הרי עדיין יתלכלכו המכנסיים מהדם? ואין לומר שהיו מפשילים גם מעט ממכנסיהם, שכן אז יתגלה "בשר ערוה", כאמור, ויש בזה משום חוסר צניעות במקדש. אלא, מכאן שהמכנסיים אינם מגיעים עד לסוף הברכיים, ולכן אינם מתלכלכים בדם שמגיע רק עד לתחתית ברכיהם.

יוצא מכל האמור לעיל, שגם בלשון תורה, "שוק" באדם הוא תחת הברך, כדברי התוספות. ועל האיש לכסות את ירכיו אך לא את ברכיו ושוקיו.

ועדיין צריך לבאר למה ללשון "שוק" יש משמעות שונה באדם ובבהמה. אמנם אמרו במסכת חולין דף קלד ע"ב:

מתני'. איזהו הזרוע - מן הפרק של ארכובה עד כף של יד, והוא של נזיר; וכנגדו ברגל שוק, ר' יהודה אומר: שוק מן הפרק של ארכובה עד סוכך של רגל.

ומפורש יותר בתוספתא מסכת חולין (צוקרמאנדל) פרק ט הלכה יב:

שוק מארכובה ולמטה, דברי ר' יהודה. וחכמים אומרים, מארכובה ולמעלה.

לרבי יהודה גם בבהמה, השוק הוא אכן מהארכובה ולמטה, כמו באדם, ואם כן לדעתו

(רשב"ם שם). וכדברי ישעיהו (מוז, ב) (גְּלִי שֹׁק עֲבָרֵי נְהָרוֹת. וכן אמרו בברכות סא ע"א ובעירובין יח ע"ב: וכל העובר אחורי אשה בנהר אין לו חלק לעולם הבא. ופירש רש"י בברכות: מגבהת בגדיה מפני המים, וזה מסתכל בה. וכן פירש בעירובין: דמדליא למנא, ומסתכל בבשרה.